

Sahibi ve Umum Negriyat
Müdürü:
HASAN RASİM ÖS
Başlıdığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

29

BİRİNCİTESİRİN 1940
S A L I

Numara: 421 Sene: 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Yugoslav ordusu hazır

Harp haberi
Belgradda
yıldırım tesiri
bıraktı

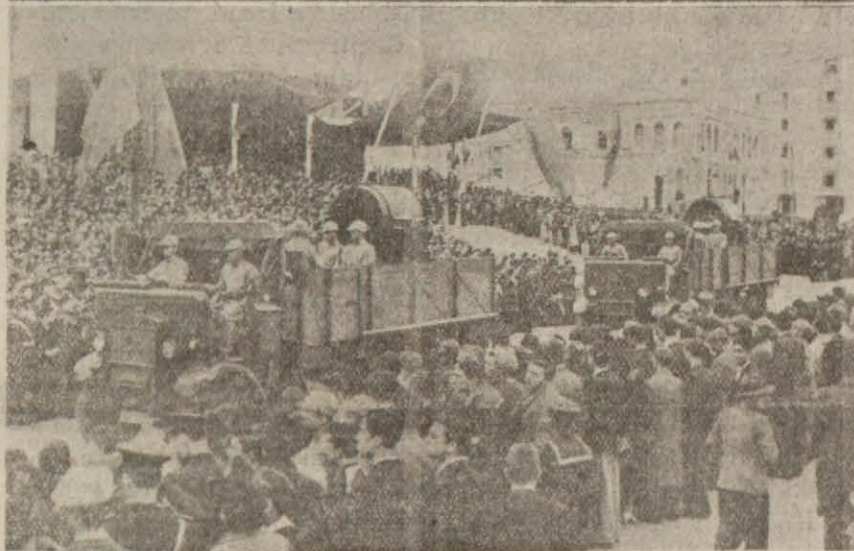
Yugoslavya
mutavassıt
vazifesini
görmeğe
hazırlanıyor

İtalya Yunanistana
tecavüzü
Yugoslavyaya
haber vermedi mi?

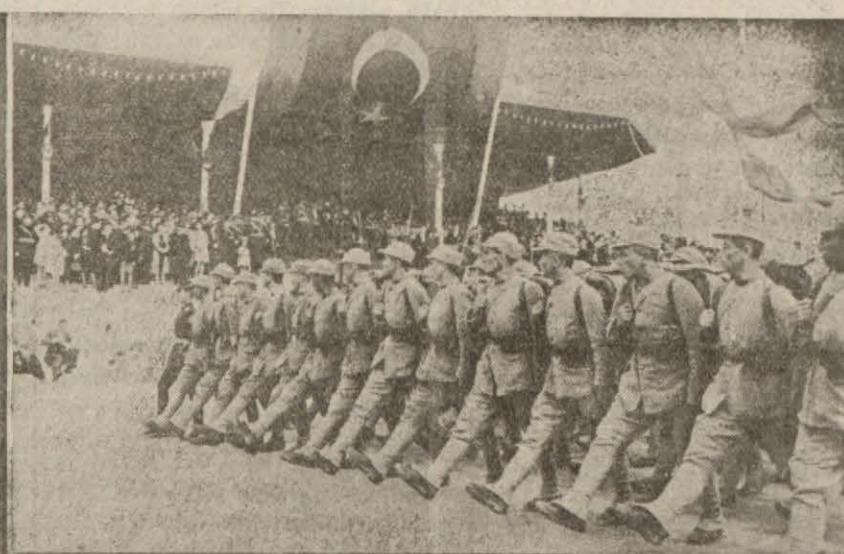
Belgrad, 29 (A.A.) — Yunanistanla İtalya arasında muharebelerin başlamış olduğu haberi (Devamı 2 nci sayfada)

Cumhuriyetin 17nci yıldönümünü kutluyoruz

Bütün millet ayakta... inönü Millet Meclisinde tebrikleri kabul etti

Bugünkü merasimde vali ve hükümet erkânı geçit resminde

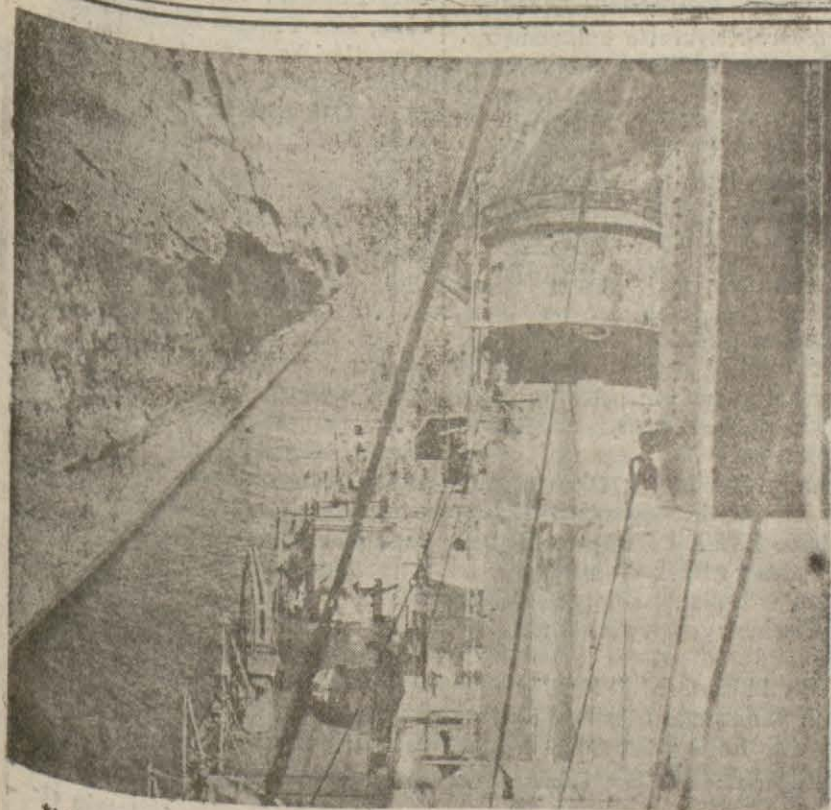
İstanbul en parlak
şenlik günlerinden
birini daha yaşıyor

Ankara, 29 (Hususi) — Cumhuriyetin on yedinci yıl dönümünü kutlamak üzere Büyük Millet Meclisinde bugün saat 12,30 da bir kabul resmi yapılmıştır.

Saat 11 den itibaren Büyük Millet Meclisinin alt ve üst salonları mebuslar, muhtelif hükümet erkânı ve sefirlerle tamamen dolmuştur.

Saat 12,30 da Millî Şef İnönü Büyük Millet Meclisine alkışlar arasında teşrif etmişlerdir.

Meclis salonunda hazır bulunan Riyaseticumhur bandosu nun çaldığı İstiklâl marşile meclisime başlanmıştır. Evvelâ Meclis Reisi Başvekil ve Mareşal, Reiscumhurun bulunduğu salona girerek Millî Şefe tebriklerini sunmuşlardır. Bîlâhare vekiller, mebuslar, erkânıharbiye komutanları, deniz komutanları, Hava ve kara kuvvetleri komutanları ve sırasıyla diğer hükümet erkânı ve sefirler tebriklerini arz etmişlerdir. (Devamı 2 nci sayfada)

İtalyan tayyarelerinin tecavüz ettiği bildirilen Korent kanalı

Harp vaziyeti

Yunanistan
hududunda
harp şiddeti
devam ediyö

Yunan
seferberliği
henüz

tamamlanmadı
Motorize İtalyan
kuvvetleri

Epir
dağlarında iş
göremiyor

Patras bombardımanında ölenler ve yaralananlar var

Londra, 29 (A.A.) — Röyter A. jansının siyasi muharriri yazıyor: İtalya, Mısır taarruz etmekte tereddüt eylediğinden kendine daha kolay bir kurban aradı. İtalyanların Mısır'a nispetle Yunanistan'a hücum için coğrafi üstünlükleri vardır. Çünkü muvasala hatları daha kısadır. Yunan ordusu henüz tamamiyle seferber edilmiş olmamakla beraber, üzerine düşen vazifeyi başarmaya güvenilebilir. Yunan askerleri büyük kahramanlıklara katılmışlardır. (Devamı 2 nci sayfada)

Bugün 18de Ankarada çekilen Cumhuriyet piyango- sunda kazananlar

Millî Piyangonun Cumhuriyet Bayramına mahsus fevkalâde keşide bugün saat on sekizde Ankarada 19 Mayıs stadyumunda çekilmiştir. Kazanan numaralar şunlardır:

Amortiler
Nihayetleri (8) ile biten bütün numaralar ikişer lira kazandı.
Son rakamı (7) ile biten bütün numaralar ikişer lira kazandı.

Onar lira kazananlar
Son iki rakamı (06) ile biten bütün numaralar onar lira kazandı.

100 er lira kazananlar
Son üç rakamı (974) ile nihayetlenen bütün numaralar yüzler lira kazandı.

500 er lira kazananlar
Son rakamları (5831) ve (2798) ile biten numaralar beş yüz lira alacaklardır.

Biner lira kazananlar
Son rakamları (4937) ve (7202) ile nihayetlenen bütün biletler biner lira kazandı.

Beşer bin lira kazanan numaralar
(284969), (124818), (248030), (328340). (Devamı 2 nci sayfada)

Almanların Fransaya yeni teklifleri

Laval İngiltereye
harp açılmasını
istemmiş

80 denizaltı
harekete hazır

Zürich, 29 (A.A.) — Röyter: İyi haber alan siyasi Zürih mahfillerinde beyan edildiğine göre mihverin Fransız donanmasını kontrol etmek hakkını istemesi meselesini hâlâ hesaba katmak lâzımdır. (Devamı 2 nci sayfada)

Bugünkü maç

Beyoğluspor Beşiktaş 2 - 1 mağlup etti

Bugün Şeref stadında Şehrimiz İkinci en başında giden Beşiktaş takımı ile yine birinci kümenin kuvvetli futbol takımlarından olan Beyoğluspor arasında hususi bir müsabaka yapılmıştır.

Bu maçta Beşiktaşlılar birinci devrede eksik bir kadro ile çıkmışlar ve devre 1-0 Beyoğluspor lehine neticelenmiştir.

İkinci devreye çıktıkları vakit Beşiktaş kadrosu değişmiş, birinci devre oynayan Hakkı ve diğer bazı birinci takım elemanları da takımda yer almışlardır. Fakat ikinci devrede bütün gayretlerine rağmen bu haftaym ancak birer sayı yapabilmişler ve müsabaka da bu şekilde 2-1 Beyoğlusporun galebeyle neticelenmiştir.

EDEN Akdeniz filosu kumandanı ile konuştu

Kahire, 29 (A.A.) — İngiliz Harbi Nazırı Eden, general Wilsona beraber gittiği Süveysten dönmüştür. Eden dün İskenderiye'ye giderek tayyare dafı tayyarelerini ve oradaki mütefak kotaları teftiş etmiş, öğle yemeğini İngilterenin Akdeniz filosu başkumandanı amiral ile yedikten sonra Kahireye dönmüştür.

Atatürk'ün yeni yapılan anıt kabrinde bugünkü törenden bir intifa

Bir, iki nokta :

Türk romancılığı hakkında yanlış bir hüküm

“Yeni Edebiyat”, gazetesinin iki numarası sayısında polemiklerle iştirah etmiş bir gazetecinin garip bir yazısı çıktı.

Kütüphanelerimizin roman bakımından tamamlanmış olduğunu söyleyen muharrir Çalı Kuşunun emsali arasında en az güzelliklerinden biri olduğunu ilave ile romancaların patron elinde bir oyuncak vazifesi gör-düklerine ve Türk edebiyatında artık edebî kıymete değil ticari kıymete itibar edildiğine sinirleniyor.

Yanlış bir hüküm! Şu itibarla ki muharririn telmih ettiği yazı-cıları edebî kadroya acaba kim almıştır? Onlar, belki bir roman boşlu-ğunu dolduruyorlar! Fakat sadece dolduruyorlar. Kendilerinin edebî bir iddiaları varsa kabul etmeğe mecbur değiller. Zaten biz etmiş olsak bile “zaman”, denilen münkelid bu çöpleri süpürüp götürecektir.

Reşat Nuri'nin romanlarına gelince, hududun bu bahiste pek çok asıldığını tahmin ederiz. Reşat Nuri'nin romanları bir devri düğümliyen romanlardır. Kaldı ki Reşat Nuri'yi bir tek eseri ile değil bütün bir külliyyatı ile mütalea etmeğe mecburuz. Bir muharrir hiçbir zaman tek bir eserle ölçülemez. Hayatı boyunca verdiği eserlerle ölçülür. Bu eserler bir insan mahnessi gibi kafa, kol, bacak, kemik ve diğer bütün uzuv-lardan ibarettir. Bunların heyeti mecmuasıdır ki muharririn bütünlüğü nü teşkil ederler. Reşat Nuri'de bu bütünlük uzviyetinin bir tarafında bir sakatlık teşkil ediyor mu? Bu suale de hiçbir vakit gelmiş ve “Yeni Edebiyat”, gazetesinde olduğu gibi tetkiksiz cevap verilemez. Reşat Nuri'nin Çalı Kuşu romanı bir kahvehane konuşmasından farksız bir kitap olan “Edebi Yeniliğimiz”, kitabında bir macera romanı diye tavsif edilmiş olabilir. Fakat bu vasfı Çalı Kuşu romanından ve muhar-ririnden bir edip iyakatını ve edebî damgayı kaldıramaz. Daha sonra Yeni Edebiyat gazetesinin polemikliği emni olsun: Türk romanı ve bi-kiyesi yarım asırlık hayatı içinde örnek mahiyetinde birçok eserler ver-miştir. Sinirlendiğimiz bir kaç kıymetsiz hılgilini ortaya koymak için Türk romancılık ve hikayeciliğine leke sürmekten kaçalım.

EN SON DAKİKA

Fransuya yeni teklifler

(Baştafı 1 nci sayfa)

zımlanmaktadır. Bu mahfillerde söylendiğine göre Dakar hadisesini müteakip yapılan kabine içtima-rında Laval Fransanın İngiltereye ilanı harp etmesini teklif etmişti. Laval Hitler ile Musolini arasında yapılan Brenner mülakatını müte-akip de bu teklifini tekrar etmiş tir.

Fransanın şimalinde bir liman da inşa edilmekte olan Jean Dark zirhlisi ile Dakarda bulunan Rişir-yö zirhlisi ve 80 denizaltı da dahil olmak üzere daha bazı harp gemi-leri İngiltereye karşı kullanılmak üzere süratle denize açılacak bir hale konacaktır. Ecnebi lejyon ile 50.000 kişi tahmin edilen Suri-yede ki müstemleke kıtaları Filisti-ne taarruz edecekler, diğer cihet-ten şimali Afrikada bulunan 60.000 Fransız askeri de İtalyan kıtaları ile birlikte Mısır veya Af-rikada mütteliklerin diğer üslerine karşı harekete geçecektir. Lavalin tekliflerine Baudouin ve amiral Darlan tarafından iki kere müza-heret edilmiş de Petenin riyaseti altındaki kabine ve Veygant tara-fından reddedilmiştir. Bunlar La-val tarafından yapılan tekliflerin Fransız müstemlekelelerini general dö Gole iltihaka sevkedeceğini be-yan etmişlerdir. Bunun üzerine Fransız - Alman müzakereleri aynı devletlerin zannettiklerine göre, Fran-sanın harbe silâhla ıstıkrak mese-lesi haric olmak üzere tekrar baş-lamıştır. Fakat donanmanın mih-ver devletleri emrine verilmesi meselesi bu müzakerelerin haricinde bırakılmamıştır.

Zürich mahfillerinde şunlar ilâve edilmiştir: “Yeni Alman tekliflerinin Fran-sa için daha kârlı olduğu aşıkâr-dır. Bu itibarla Fransanın muvafak-katini istihale çalışan Almanya-nın İtalyadan Tunus, Korsika ve

Herhalde mütearrızlar oto-mobille kaçmışlardır, aman ben hiç bir iz görmedim..

Dedi ve derhal ilâve etti:

— Düşmanlarımız var demek?

— Sanmayorum. Eğer batım

hayatta olsaydı, onun kıymetli eşyalarını ele geçirmek için böyle bir teşebbüste bulunacakları-nı ümit ederdim. Fakat benim hiç kimse ile hele esasen geriye pek azı kalmış olan aile efrazım-la hiç bir anlaşamamışlığım yok. Ancak şu kadar ki...

— Evet, şu kadar ki..

Diye Dik devam etti. Fakat

Mister Derrick susmuş, sözün ün sonunu getirmemişti. Hem a tirk bu mesele üzerine bir söz de söylemedi yalnız biraz sonra:

— Ben Londraya dönüyorum.

Dedi.. Tomi her zamanki ne-zaketle teklif etti:

— Ben sizi götürebilirim..

Dik te söze karıştı:

— Sizin büyük otomobille gi-deriz ama, bu sefer soför maki-

neyi kullanır. Bu yağmur altın-da asfalt yolda bir daha şansımı tecrübeye hevesli değilim..

Lord Vald'm soforü direksiyona geçti. Üçü de otomobilde yer aldılar ve saat tam iki bu-gukta Metropoldan hareket et-tiler.

Londra yolu gitikçe uzayordu. Nihayet safak atmağa başladığı bi-rsırada Lord Vald'm büyük lüks otomobili çamurlara bu-lanmış bir halde Mister Der-rik'in evi önünde durdu.

Bir polis evin kapısı önünde nöbet bekliyordu.. Müfettiş Dik Steyns kendisini tanıttığı za-man büyük bir nezaketle mua-mele ederek bir memurla bir ko-miserin gelip tahkikat yapmış oldukları ve çok evvel kitlele-rini söyledi. Mister Derrick ce-binden anahtar çıkardı. Kapı-yı açtı, iki arkadaşla birlikte içeriye girdi. Evin bekçisi yat-mamıştı. Giyinik olarak dolai-şiyordu. Sinirli olmamasına rağ-

— İşte bu da hafiyelerin her zaman her şeyi bilmediklerini gösterir.

Siyasi vaziyet
Amerikanın
istikbalı Balkan
hâmiselerine
bağlı
Belgrad
büyük
elçimiz
Piens Pol
ile görüştü

Vaşington, 29 (A.A.) — Yunanis-tan hadiseleri Vaşington'da pek yakından takip edilmektedir. Bal-kanlarda olup bitenlerin Amerika-nın istikbalı üzerinde müessir ola-cağı anlaşılmaktadır.

Brenner geçidinde B. Hitler ile B. Mussolini arasında yapılmış olan toplantıda hazırlanan mihver harp plânının ilk büyük merhale-lerinin vukubulmakta olduğu zan-nediliyor.

İspanyanın mihver devletleri kar-gısındaki vaziyeti de tarassut al-tında bulundurulmaktadır.

Belgrad, 29 (A.A.) — Röyter: İyî kaynaklardan öğrenildiğine gö-re Türkiye büyük elçisi yanında Yugoslavya başvekilii ile hariciye nazırı olduğu halde Belgrad yakı-nindeki saraya giderek Naib prens Pol tarafından kabul edilmiştir.

Yunan elçisi de Yugoslav hari-ciye nazırını ziyaret etmiş ve gö-rüşmüştür.

Belgrad, 29 (A.A.) — Röyter: İtalyan turizm idaresinin Bel-grad şubasının camekânları dün gece kırılmıştır.

İNGİLİZ ELÇİSİ TEMİNT VERDİ

Londra, 29 (A.A.) — Röyterin dip-lomatik muharririnin bu akşam Re-sim mahfillerde öğrendiğine göre At-nadaki İngiliz elçisi, İngiliz hüküme-tinin Yunanistana İtalyan tecavüzüne karşı yaptığı müdafaaada iktidarına bulunan bütün yardımı yapacağı ha-kında, general Metaksasa teminat vermesi için talimat almıştır.

Yugoslav ordusu

(Baştafı 1 nci sayfa)

dün sabah Belgrad'da yıldırım sür'atle yayılmıştır. Yunanis-tanın mücadele etmek kararını efkârnumumiye müttetikan tas-vip etmektedir. Bu arada umu-mi karargâhı Üsküp'te bulunan üçüncü Yugoslav ordusu aylar-danberi hazırlanmış bulunmak-tadır. En çok alâka ile takip e-dilen mmtaka Ofri gölü sahilin-de bulunan Ofriye civar olan yerlerdir. Bu şehirler Draçtan Selâniğe giden tarihî yol üzere-rindedir. Bu dağlık mmtakada kar ve yağmur yağmaktadır. Havanın düzelmek ihtimali az-dır. Yüksek memurlar vaziyete nezaketi ve muahedeler icabı Yugoslavyanın vaziyeti do'ayr-sile şimdiye kadar büyük bir ih-tiyat göstermekte iseler de va-him endişeler hissedildiği mu-hakkaktır. Bilhassa bu endişeler hariciye nezaretinin mihver devletlerine karşı taşıdığı his-leri tamamiyle paylaşılmayan as-keri mahfillerde duyulmakta-dır. Yüksek memurlar Yugos-lavyanın muhasamati sayanı teesüf gördüğünü ve harbin

Millî Müdafaa Vekilimizin beyanahı
Türk Ordusu
Silâh ve teçhizat bakımından süratle
tekâmüle doğru ilerliyor

Ankara, 29 — Millî Müdafaa Vekili Saffet Arıkan Cumhuriyetin 17 nci yıldönümü münasebetle or-dumuz ve millî müdafaa hazırlık-larımız hakkında Ulus gazetesine şu beyanatta bulunmuştur:

“— Bilindiği üzere ordumuz ge-rek silâh, ve teçhizat bakımından, gerekse talim, terbiye yönünden tekâmüle doğru hızla ilerlemekte-dir. Son aylar zarfında yedek su-bayların ve erlerin talim ve ter-

biye için silâh altına çağırılmış ol-maları bu tekâmüle mühim bir â-mil olmuştur. Tarihî ve ırkî kahra-manlığı müsellem olan ordumuz vatan hudutlarını, millî şeref ve hakları müdafaa mecburiyetinde kalırsa bugünkü yüksek kumanda heyetile, fedakâr subaylarla ve dilâver erlerle bu vazifeyi geç-mişteki misallerden daha parlak bir surette başarmak kulretinde olduğuna vatandaşların emin ola-bilirler..”

BUGÜNKÜ MERASİM

(Baştafı 1 nci sayfa)

Cumhuriyetimizin on yedinci yıldönümü merasimi yurdun her tarafında, Ankarada ve İstanbul'da bugün merasimle kutlanmıştır. Dün saat birde Başvekilin söylediği nutku müteakip başla-yan bayram senlikleri de bu suret-le bugün sabahdan itibaren en he-yecanlı ve mesut bir safhaya gir-miştir.

Günün ilk dakikalarından itiba-ren merasimi görmek isteyen halk zaten sokakları doldurmaya başla-mıştı. Bilhassa Beyoğlunda geçit resminin icra edileceği Taksim va-tandaşlarla dolup taşmıştı.

Saat 9,15 ten itibaren vilâyette tebrikleri kabul eden vali 10,5 da şeref tribününde mevki almış ve yanlarında da komutanlar, me-buslar, kordiplomatik, resmî ve hususî müesseseler erkânı ahzı mevki etmişlerdi.

Merasime ıstıkrak edecek ordu cüzütamları, polis, itfaiye, mek-tepliler ve cemiyetler birlikleri Harbiye yoluna doğru, merasim komutanının tertibi veçhile sıra-lanmışlardır.

Saat tam 10,35 te vali Lâtfi Kırdar yanında İstanbul komu-tarı İshak Avni ve diğer gene-rallerle yüksek rütbeli subaylar olduğu halde, merasim meyda-nında sıralanan kıt'aları teftiş ve muayene etmiş, kendilerine tebrikâtta bulunmuştur.

BAYRAK ÇEKİLME MERASIMI

Bunu müteakip vali ve komu-tanlar Cumhuriyet Abidesi önü-ne, bayrak çekilecek direğin yanına gelmişler ve bu sırada

Balkanlara siraye tetmesinin ö-nüne geçmek üzere mutavassıt vazifesi görmiye amade oldu-ğunu beyan ediyorlar. Yugos-lavya vaziyeti dikkatle takip et-mekte ve bîtaraflığına riayet edeceğini ümit etmektedir. Ya-bancı mübahitleri alâkadar eden bir mesele de İtalya ile Yugos-lavya arasında aktedilen pakt-tan sonra Musolininin Yunanis-tana tavsiye ettiği taarruzdan Yugoslavyayı haberdar edip et-medigidir. Yüksek memurlar bu noktada ihtiyatkar hareket et-mekle beraber de Yugoslavyanın çember içine alınmasını intaç e-decek bir tedbire askeri mahfel-lerin göz yummalarına inanmak müşküldür.

tiz bir boru sesile meydandaki kıt'alar ve on binlerce halk ha-zırol vaziyeti almışlardır.

Mızika İstiklâl marşını çalma-ğa ve şanlı bayrağımız yavaş yavaş direğe çekilmeye başlan-mıştı.

Bundan sonra vilâyet, parti, belediye bütün resmî ve hususî teşekküller tarafından nadide çiçeklerden hazırlanan muhte-şem çelenkler Cumhuriyet Abi-desinin önüne getirilmiş ve etra-fına sırayla dizilmiştir.

GEÇİTRESMİ BAŞLIYOR

Nihayet geçitresminin başla-yacağı dakika gelmiş bulun-u-yordu. Vali ile komutanlar tri-bündeki yerlerini almış, kıt'ala-rın geçtiği caddeler etrafında on binlerce insan, toplanmıştı.

Geçitresmine evvelâ merasim komutanı önde olduğu halde Taşkışla bandosunun geçişle başlanmış ve bando bir kenarda yer alarak terennümüne devam et-miştir. Bundan sonra geçitres-minde askerleştirmiş kumutazam ve güzel bir yürüyüş yapmışlar, şiddetle alkışlanmışlardır.

Saat tam, 12 de de Selimiye kışlasından 21 atım top atılmış-tır.

ŞEHİTLİKTEKİ MERASİM

Öğleden sonra saat 15 te Fa-tih kaymakamı, belediye şubesi müdürü ve 42 nci topçu alayı komutanı ile itfaiye bandosu ve Davutpaşa alayından mürekkep bir bölük, Edirnekapi şehitliği-ne giderek ziyarette bulunmuştur.

Bu gece de dün gece olduğu gi-bi bütün resmî binalar, evler, li-mandaki vesait elektrikle donana-cak; saat 22 de de Lâtfi Kırdar tara-fından vilâyet binasında bir balo verilecektir. Halkeverinde de aynı şekilde merasim yapılacaktır.

ANKARADAKİ GEÇİT RESMİ

Ankara (Hususi) — Şehrimizde geçit resmi evvelce hazırlanan program mucibince saat tam 14,30 da hipodromun geniş sahasında başlamıştır.

Günün henüz pek erken saatin-den itibaren hipodrom meydanı binlerce halkla dolmuş ve merasi-ne ıstıkrak edecek olan kıtalar, o-kullar, izciler, millî teşekküller kendilerine ayrılan yerleri almışlar dı.

Saat 14,35 te Millî Şef İsmet İnönü, yanlarında Meclis reisi ve Başvekil Refik Saydam olduğu

Harp vaziyeti

(Baştafı 1 nci sayfa)

Oyleye benziyor ki; İtalyanlar televvuku temin için motorlû vas-talarına güveniyorlar. Fakat Epir-in kayalık dağlarında vukubulan ilk temaslar buraalrın müdafaaaya elverişli olduğunu açıkça göster-miştir.

Yunanistanın İngiltereye müra-caat etmiş ve İngiliz garantisini müessir kılaacak bazı yardımların yapılmasını istemiş olmasına hay-ret etmemek lâzımdır. Bu her hal-de hava ve deniz yardımı demek-tir. Bunlar daha kolaylıkla hare-ket sanasına gönderilebilir.

Hitler ile Musolini arasında dün Florence'da yapılan mülakattan öyle anlaşılır gibi oluyor ki, Yuna-nistana karşı Musolini kendi te-gebbüsü ile hareket etmiştir. Bu-nun da sebebi belki Almanyanın Vişi hükümetiyle yaptığı müzake-relerde İtalyanın bir tarafa bira-kılması olmalıdır. Bu sefer de yine toplantıya ıstıkrak için en uzun yo-lu yapmak Hitler'e düşmüştür. An-kak, Mihverin iki ortak devleti a-sasında çatlak bulunduğunun gö-zükmesine meydan verilmeyeceği beklenilebilir.

Atina, 29 (A.A.) —

Röyter: Yunan Başka-mandanlığı tarafından bu sabah neşredilen teb-ligde muharebenin hu-dutta devam ettiği ve Yunan kıtalarının mev-zilerini muhafaza eyle-likleri bildirilmektedir.

Atina, 29 (A.A.) —

Kral Majeste Jorj Yu-nan kara, deniz ve hava kuvvetlerinin başku-mandanlığını deruhte etmiştir.

İNGİLİZ DENİZ KUVVELERİ YOLDA

Londra, 29 (A.A.) — İngiliz deniz cüzütamlarının Yunanistanın yardımına gitmek üzere yolda bu-lundukları öğrenilmiştir.

PATRAS BOMBARDIMANI

Atina, 29 (A.A.) — Röyter: Patrasa dün yapılan tayyare hü-cumu neticesinde 50 kişinin ölü-ğü ve 100 kişinin yaralandığı tes-bit edilmiştir.

Fransız odusu müdafaa kuvvetleri komitesi

Londra, 29 (A.A.) — Hür Fran-sızlar reisi General dö Gol, teşkil ettiği Fransız imparatorluğu müda-faa komitesi âzâklarına bilhassa eski Hindicini valisi General Cat-roux, Hür Fransız Deniz ve Hava kuvvetleri kumandanı Amiral Mu-seller, Fransız hattı üstüvâ Afrika-sı valisi General de Larminat, Çad valisi B. Eboue'yu tayin etmiştir.

halde geçit alanına şeref vermış lerdir. Millî Şef otomobillerinden inerlerken coşkun bir alkış tufa-nile “yaşa, varol!”, seslerle karşı lanmışlardır.

Saat tam 14,45 de de bandonun çaldığı ıstiklâl marşile geçit res-mine geçilmiştir.

Evvellâ izciler, kız ve erkek ta-lebeler, taburial halinde Millî Şefi seâmlıyarak geçmeğe başlamışlar, bunu müteakip hava kurumu tay-yare parüşütçileri, bugün için har-zıradıkları parüşüt tecrübelerini büyük bir muvaffakiyetle icra et-mişlerdir. Bilâhare hava gedikli o-kulu talebeleri, harbiyî talebeler, askeri kıtalar, motorlû kıtalar geç-miş ve merasime ıstiklâl marşile son verilmiştir.

kendisine verilmesini temin et-miştir.

Şeflerinden biri olan Burke: — Hâdise sizin zannettiğiniz-den de çok enteresandır. Diye-izah etmiştir. Dik şefine hayret-le bakıyordu. Filhakika mesele ciddi idi, fakat öyle ilk nazarda bir fevkalâdelik göster miyordu.

Burke sözüne devam etti: — Bundan tam dokuz sene ev-vel demir esya şampiyonası vez-nedarı bir motosikletli tarafın-dan öldürülmüş ve içinde altı yüz lira bulunan çantası çalm-ıştı. Bilmem bu hâdiseyi ha-tırlıyor musunuz?

— Evet biliyorum.. Ben o za-manlar zabıtaya henüz intisap etmişim.

— İşte biz bu cinayetin failini bir türlü bulamamıştık. Elimizde bir tek ipucu vardı. Işag पर्मा-ğının gayetle vaznâ izi.. Bunu rovelverin üzerinden çıkarmış-tık.. Bilmem gördünüz mü?

(Devamı var)

HANGİSİ

Yazan: Edgar Vallas — 11 — Çeviren: Cemil Nejat

men bir türlü gözlerini kapaya-madığını itiraf etti.

Mister Derrick ve arkadaşları evi baştan aşağıya kadar aradı-lar. Bu arada Dik evvelisi gece ne şerait altında buraya girmiş olduğunı anlattı. Filhakika ü-çüncü kattaki kırık pencerede memurların nazarı dikkatini cel-betmiş ve hırsızların buradan girmiş oldukları neticesine var-mışlardı. Bekçi bunu söyledik-ten sonra Dik:

— İşte bu da hafiyelerin her zaman her şeyi bilmediklerini gösterir.

Dedi. Aşağıya indikleri zaman bekçi söymeği unuttuğu küçük bir meseleyi de ilâve etti:

— Bira bardağının üzerinde memurlar parmak izlerini rast-ladılar. Resmini çıkartmak için bardağı alıp götürdüler.

Dedi. Üç kişiden biri için bu haberin fevkalâde ehemmiyeti vardı.

Lord Vald, artık yoruldu-ğu nu hisseden arkadaşla birlikte evine girdiği zaman sabah ta-mamen olmuştu.

Tomi:

— Güzel bir banyo yap.. Son-

ra birlikte kahvaltı ederiz. Son-ra fırsat bulursan biraz uyur, kalktığın zaman gidersin.. Hem doğrusunu söylemek lâzımgelir-se, vallahi dostum senin gi-tece-ğine fevkalâde üzüldüyorum.

Dedi. Dik sükûnetle dostunun sözünü kesti:

— Üzme kendini.. Nasılsa bir yere gidecek değilim.. Bu işe şöyle bir göz gezdirmek pek fe-na olmayacak. Şimdi derhal Kotland Yard'a gideceğim. Şan-sım biraz yardım ederse, bu işin takibini üzerine alabilirim.

Dik mükemmel bir kahvaltı ettikten sonra kendisini İskoç-ya davet etmiş olan şefine te-lefon ederek, Tatilini niçin Londrada geçirmediği arzu eti-ğini anlattı ve davetine icabet e-de-mediği için af diledi. Şefi mes-lekten olduğu için bu makul sebepleri derhal kabul etti.

Saat onda Dik Steyns, doğru-ca Skotland Yard'a gitmiş ve bir çok şeflerle görüştüğünden işin

— İşte biz bu cinayetin failini bir türlü bulamamıştık. Elimizde bir tek ipucu vardı. Işag पर्मा-ğının gayetle vaznâ izi.. Bunu rovelverin üzerinden çıkarmış-tık.. Bilmem gördünüz mü?

(Devamı var)

YUNAN MÜDAFAA KUVVETLERİNE BİR BAKIŞ

Yunanistan, 107878 kilometre murabbar kıta kısmı, 32321 kilometre murabbar da adaları olmak üzere 130109 kilometre murabbar mesahasındadır. Deniz hudutları 13574 kilometre, kara hudutları ise Arnavutlukla 250,5, Yugoslavya ile 236,8 Bulgaristanla 480,5 ve Türkiye ile 199 kilometre olmak üzere 1166,8 kilometre uzunluğundadır.

Demiryollarının uzunluğu üç bin kilometreye yakındır. Nüfusu 1936 sayımına göre 9933000 dır.

Askerlik çağı yirmi bir yaşında başlar. Askerlik müddeti 24 aydır. Fakat harbiye nezareti sulh zamanında 18 ay hizmetten sonra izin vermek hakkını haizdir. Senede iki defa, nisanda ve eylülde asker toplanır.

Ordu ihtiyatları iki seriye ayrılır. Normal askerlik hizmetleri ni yapanlar terhislerini müteakip A serisine dahil edilirler ve 40 yaşına kadar bu seride kalırlar.

40 yaşından sonra ise B serisine alınarak 50 yaşına kadar da bu seride kalırlar. Bu itibarla Yunanistan eli yaşına kadar sağlam bütün erkekleri icabında askere almayı ikmal etmiş her Yunan vatan dası 24 ay müddetle askerlik yapmak üzere gönüllü yazılabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Sulh zamanında Yunan ordusunun mevcudu 50.000 ile 80.000 arasında tahalüf etmektedir. Harp halinde 500-600 bin kişilik bir ordu çıkarılabileceği tahmin olunabilir.

Milletler cemiyeti askeri yıllığına göre Yunanistanda sulh zamanında ordu dört kolorduya ayrılmıştır. Birinci kolordunun merkezi Atina, ikinci kolordunun merkezi Larissa, üçüncü kolordunun merkezi Selanik, dördüncü kolordunun merkezi ise Kavaladadır.

Kolordulara merbut on piyade fırkası ve doğrudan doğruya harbiye nezaretine bağlı üç piyade ve bir de süvari fırkası vardır. Bu fırkaların merkezleri Larissa, Atina, Patras, Nopli, Kandiye, Serez, Drama, Yanya, Kozan, Veria, Selanik, Gümlüçine ve Metelindir.

Süvari fırkasının merkezi ise Selaniktir.

Piyade 25 alaydır. Ayrıca iki alay da Efzon askerleri vardır.

Topçu kuvveti, 8 dağ topçu alayı, 2 sahra topçu alayı, 2 ağır topçu alayından mürekkeptir. Dağ topçu alaylarının silâhları 75 milimetrelilik Şnayer, ve Şnayer-Danglio toplarıdır. Ağır topçu alaylarının silâhları ise 85 ve 105, 155 milimetrelilik Şnayer toplarıdır. Malzemenin son iki senede takviye edildiği malûm ise de bu hususta fazla malûmat işaa edilmiştir.

Gene milletler cemiyeti yıllığına da verilen malûmata göre Yunan tayyare kuvvetleri on gruba ayrılmıştır. Her grupta üç filo teşkil eden 12 tayyare vardır. Bu hesaplara Yunan tayyareleri 120 tanedir. Fakat son bir sene içinde Yunan havacılığının çok takviye edilmiş olduğu ve şimdi 120 tayyare seviyesini pek çok geçmiş bulunduğu muhakkaktır.

Yunan ordusunda 1935-36 bütçesine nazaran muvazaf 10 fırka komutanı general, 189 albay, 296 yarbay, 666 binbaşı, 1650 yüzbaş, 1300 tüsteğmen, 739 teğmen, 2390 başçavuş ve çavuş vardır.

tematik surette ihlâl edilmelerini protesto etmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu ihlâl keyfiyeti, Yunan hükûmetinin kendi kara sularının İngiliz filosu tarafından harp hareketi esnasında kullanılması, İngiliz hava kuvvetlerinin mühimmat tedarik etmelerini teşvil eylemiş ve İtalyanlar zararına olarak Yunan takım adalarında askeri bir istihbarat servisi ihdasına muvafakat eylemesine binaen çok vahimdir.

Yunan hükûmeti, İtalya tarafından müteaddit diplomatik teşebbüslere mevzu teşkil etmiş olan bu hadiselerle vâkıfır. Yunan hükûmeti, ki hattı hareketinin vahim netayicini idrâk etmesi icap ederdi—kendi bitaraflığını muhafazaya matuf herhangi bir tedbir almak suretile mukabelede bulunmaması, bilâkisi İngiliz müsellâh kuvvetlerine teşkilât göstererek ve İtalyanlar düşmanlarıyla mesaf birliği yaparak faaliyetlerini tefkif etmiştir. İtalya hükûmeti, bu mesaf birliğinin Yunan hükûmeti tarafından askeri, bahri ve havai mahiyette anlaşmalarla tesbit edilmiş olduğunu isbat eden delâle malik bulunmaktadır.

İtalya hükûmeti, İtalya aleyhine müteveccih hareketin İngiltere tarafından Yunanistana verilmiş ve onun tarafından kabul edilmiş

17 yılda milletimizin başardığı mucizeler

CUMHURİYET bu sabah şafakla beraber on yedi yaşını bitirdi; on sekizine girdi. Geçirdiğimiz on yedi yıllık genç çağ asırlık Türk milletinin en verimli devirlerinden biri olmuştur. Bunu görebilmek için, bilhassa bizim yaşta olanların, bizden daha büyük ve yahut daha çocuk olanların muhakkak tarih kitaplarına bakması iktiza eden bir hâdise değildir. Bugün yaşayan Türk fertleri, hangi yaş ve hangi çağda olursa olsun milletimizin altın devirini idrâk etmekte hiçbir güçlük çekmeyeceklerdir. Eski zaman masallarıyla bugün gördüklerini kıyas edebildikleri gibi hakikatlerden daha büyük bir hakikat olarak, âdeten el ile tutulabilecek bir hâdise gibi onu göreceklerdir.

On yedi yılda yaptığımız işler nelerdir?

Bunların en küçük bir blâncosu vermek bile bugünkü mahdud sayılarımızın içine sığmayacak kadar büyüktür. Nasıl sığabilir ki biz daha yedi yıl evvel Türk fertlerinin bir araya gelerek bütün bir emek ve alimteri ile başardığı hadisiz hesapsız işleri anlatırken, bu işlerin, yerinde bir gururla asırlara sığamayacağını söylemiştik. Aradan geçen yedi sene ise bu işleri büyük bir denizin dalgaları halinde daha uzak asırlara gönderdi. Tarih, Türk milletinin on yedi yıllık başarılarını bir gün izah etmek lâzım geldiği zaman, bizi övmekten daha başka ne yapabilecektir?

Hocalar tarih derslerinin ilk say faharında talebelere şöyle hitap ederler:

— Tarih insan cemiyetlerinin hayatını zaman ve mekân göstererek nakleden, onların geçmişteki kültür ve harslarını bize bildiren ilimdir. Biz, tarih dolayısıyla bizden evvel yaşayan insanların iyi, fena bütün işlerine vâkıf oluruz. Eğer bu işler iyi işlerse onlardan istifade

çarelerini ararız. Fena ve bozulan işlerle onları gözönünde bulundurarak tekrar etmemeye çalışırız, ders alırız. Onun için de cemiyette yaşayan fertlere düşen vazife çalışmak, medeniyete, ilme ve kültüre yardım etmek, bu suretle istikbalde gelecek nesillerin parmakla gösterileceği bir millet olmak!

On yedi yıl evvel ölmüş Atatürkün elinde taşıdığı medeniyet meşalesi ve Türk bayrağı altında sulh, zafer ve medeniyet yoluna çıkan Türk milleti, işte, bütün milletlere örnek olacak böyle bir azimle işe başlamıştı. Aradan geçen on yedi yıl, bu azmin, yabancılara bile vakit vakit vesileler bularak tasdik ettiği parlak bir güneş halinde yük seldiğini ortaya koymuştur. On yedi yıl evvel Atatürkün arkasında mevzi aldığımız ve yürüttüğümüz zaman yenilik ihtilâli ne kadar meşbu isek, bugün Milli Şefin etrafında da öyleyiz.

Biraz evvel, on yedi yılda yaptığımız işler nelerdir; diye sormuştum. Bu sualin cevabını hepimiz bildiğimiz halde bir kere daha niçin tekrar etmiyim!

On yedi yılda başardığımız işler muhtelif sahalarla ayrılır. Bir defa demokrasinin temeli olan köyü silâh hareketleri cumhuriyetle beraber başlamıştır. Hükûmet köy meselesini daima birinci planda ele almış; ve 18 mart 1924 tarihinde Büyük Millet Meclisinde kabul edilen köy kanunu ile köylerimize hak, vazife, salâhiyet ve mesuliyet verilmiştir. Eğer bu kanunun neşri ve kabulü tarihine dikkat edecek olursanız Türk milletinin köyü, bütün diğer başaracağı işlerden daha evvel düşündüğü, ve her şey oradan neşvünema bulacağı için bütün nazarı dikkatini oraya çevirdiğini görürsünüz.

İkinci iş olarak cumhuriyet idaresi Türk maliyesini düzeltmiş, Lozandan evvel maliyemiz ya-

bancılarla ve kapitülasyonların bir esirinden başka bir şey değildi. Halbuki kuvvetli bir devlet kuvvetli fertler gibi kuvvetli bir maliyeye dayanır. Onun içindir ki hükûmet borçtan daima kaçmış; memleketin kendi varidatı ile geçi- nen denk bir bütçe tanzim eylesmiştir. Bu arada vergi işlerimizi yola na konmuş, vergi mükellefiyeti bahsinde cumhuriyet vatandaşları her türlü kolaylığı göstermiştir.

Bu arada cumhuriyetin muvafakiyetle idame ettiği millî varlıklardan birisi de millî bankacılığıdır. Bugün sayıları otuz sekize varan millî bankalarımızın ödenmiş sermayelerinin yekünü takriben yüz otuz milyon liradır.

Bütün bunlardan başka memlekette maarif, nafia ve sıhhat işleri on yedi yılda o kadar işler başarılmışlardır ki Türk milleti hayatını idame için zarurî olan her sahada ki seferberliği bu yıllar içinde yapmıştı diyebiliriz. Meselâ nafia işlerini yalnız sunlara bakmak iddiaları isbat edecek kati birer delil değil midir?

Türk milleti on yedi yıl içinde şu fabrikaları yapmıştır:

1 — Bakırköy bez fabrikası, 2 — Kayseri bez fabrikası, 3 — Ereğli bez fabrikası, 4 — Malatya bez fabrikası, 5 — Nazilli basma fabrikası, 6 — Bursa Merinos fabrikası, 7 — Gemlik suniipek fabrikası, 8 — İzmit kâğıt ve karton fabrikaları, 9 — İzmit selüloz fabrikaları, 10 — Karabük demir ve çelik fabrikaları (boru fabrikası dahil), 11 — Ergani bakır izabe tesisatı, 12 — Sömikok fabrikası, 13 — Şişe ve cam fabrikası, 14 — Çekir fabrikaları (Eskişehir Adana ve Tuzla), 15 — Keçiözümlü kürk fabrikası, 16 — İsparta gülyâğı fabrikası, 17 — Sivas çimento fabrikası, 18 — Asit sürlük ve süperfosfat fabrikaları, 19 — Kırı ve Südkostik fabrikaları.

Ve bütün bunlar yalnız beş senelik bir plâna dahildir. Bunların narincede demiryolları, köprüler ve tüneller on yedi yıllık plânı ayrı ayrı birer halkasıdır. ki bu halkalar yanyana geldikleri zaman, teşekkül edecek zincir milletimizin bütün dünya içindeki medenî vaziyetini tebellür ettirecektir. Sözlerimizi Başvekilin Türk milletine dükkü hitabesile bitiriyoruz:

Türkiye Cumhuriyetinin her yılının, milletçe yeni bir hamle ve başarının kaynağı olduğu hepimizce malûmdur. Cumhuriyet ve inkılâp rejimimizin geçen yıllar içinde, dahillî ve haricî hayatımızda içtimai ve medenî âleminizde temin ettiği feyiz ve eserleri, vatandaşlarımıza sadece hatırlatmakla iktifa edeceğim. O eserler, her sene büyüyor ve büyüyecektir. O inkılâplar hızını almış, değişmez yollarında emniyetle yürüyor ve yürüyecektir.

Dünya ahvalinin, gittikçe artan vehameti karşısında, Türk milletinin gösterdiği olgun ve asil birlik, sükun ve vekar, istiklâl ve şeref aşkı, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonrada, en büyük emniyet silâhıdır. Bu güvenle istikbale bakıyoruz.

Rubicone, Antonio

Rahat döşek

İt denizi ile bir çiftinin böyle konuşuşunu nakle ediyor:

— Yahu, der? Yaşım sendeki şu akla. Deniz nereyece ayılları koparıp gotarecek? Nafakal sen bulak avlanmaya çıkıyorsun. Hiç denizde öleceğin akuma gelmiyor mu?

Denizci güler:

— Ne zıyanı var, der? Benim babam da denizde öldü! Büyük babam da.

Çifti daha çok hayret eder:

— Oyle ise bile bile ölüme gidiyorsun demek!

Az sonra sual sırası denizciye gelir:

— Fekâh, der? Senin babam nerede öldü bakalım.

— Hiç nerede olacak? Rahat döşende.

— Büyük babam?

— O da gölük çocuğu arasında öldü.

— Ya onun babası!

— Bizim bütün ecdadımız hergün yattıkları yataklarda can verdiler. Aramızda dışarıda ölenleri arama.

Bu sefer denizci dayanamaz:

— Be adam, der; nasıl oluyor da böylece arka arkaya cenazelerin çıktığı şu yatağa girebiliyorsun?

Denizci ile çiftinin kussallarından hepimiz ayrı ayrı birer hisse çıkarabiliriz!

NASRETTİN

— Sizi tanıdığımıza çok memnun oldum bayan. Güzel bir kardeş olan bayan sizsiniz değil mi?

— Hayır. O ben değilim, kas kardeşimdir.

Şehir Tiyatrosu

ŞEHİR TIYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Bugün saat 20.30 da
BİR ANA

Şehir Tiyatrosu Komedî kısmında Ustad Muhlis Sebhattinin eseri bugün matine saat (15.30) da (Efenin aşkı) millî operet 4 perde. Yarın gece suare saat 9 da 1 — (Kerem Aşkı) Müzikli Şark masalı. 2 — (Muhasebeli Muş, dil Efendi, Müzikli komedi 2 perde.

Raşit Rıza Tiyatrosu

29 Birincitegrin salı akşamı
Beyoğlu Halk sinemasında
A F A C A N
Vodvil (4) perde

ZAMORA RAPUTINI

kurtulmak.. Ondan sonra da Rüstem kaçmak. Atina buna kat'i surette karar vermişti. Anivas şimdi bu enkrikalı izdivaç teklifinin içyüzünü anlamıştı. Kapıyı çekti. Çıkarken şu noktayı da öğrenmek istedi: Sen de onu seviyor musun?

— Hayır. Gündüz gözle adamakıllı yüzünü bile görmedim. Bir kere beni saraya çağırtmış. Geldiğim zaman çok sarhoştum. Bana izdivaç teklif etti. Peki dedim, fakat yüzüne dikkatli bakmadım. Arkadaşları ma anlatmış zaman, bana: "Aptallığın lüzumu yok. Dünyanın en güzel kadını ile evleneceksin. Hemen nişanlan!", dedi.

Anivas zindanın demir kapısını kaparken, kendî kendine

seviyormuş, dedi. Primos da, sen de arada birer basamak vazifesini göreceksiniz. Onlar birbirlerini çok seviyorlarmış.

Marküs, Anivası hayretle dinledikten sonra:

— Sen merak etme, dedi. Atina elimizden kaçırılmayacağı.

— Ne yapmayı düşünüyorsun?

— Zamoraya meseleyi açacağım. Atina, Zamora müsaade etmezse, sarayın duvarından dışarıya bir adım bile atamaz.

PRENSES ATINA, KIZIL PAPASA YALVARIYOR

Atina ötekilerden daha açık gözdü. Derhal Zamoraya koştu: — Amcam beni bir Venedikli ile evlendirmek istiyor. Halbuki ben hassa zabitlerinden birini seviyorum, Zamora! Yalvarırım sana! Beni tanımadığım, sevmediğim bir adamın kucasına attırma! Bana yardım et!

— Haniya sen bana geçenlerde, saray dışında yaşamayı tercih ettiğini söylemiştin. Şimdi de bir hassa zabiti sevdiğini söylüyorsun! Hangisi doğru.

— İkisi de doğru, Zamora!

Ben, hassa zabiti Marküsü evlenmek istiyorum. O, Bizanslı bir asilzadedir. Ailesi şehrin en güzel bir semtinde oturuyor.

Zamora birdenbire hayretini gizliyemedi.

— Ne diyorsun, Atina? Senin gibi güzel bir kadm, kendine daha iyi, daha munasip bir koca seçemez miydi?

— Niçin? Marküsü bana munasip görmüyorsunuz?

Zamora fazla bir şey söylemek istemedi:

— Bilâkisi, size çok uygun bir gençtir. Onunla belki mes'ut olursunuz. Fakat, Marküs, ötedenberi aradığımız zengin kocalardan hiç birine benzemez, Atina! O, senin masrafına dayanamayacak mı? (Devamı var)

77

— Pek te doğru söyleyecek bir adam olmadığımı bilenlerde, Primos! Fakat, bu sözüne inanıyorum. Çünkü, Atina, aynı rolü bir başkasına da oynamak üzere.

Primos heyecanlandı:

— Benim gibi, bir başkasının da başını yarmak üzere, öyle mi? Halbuki bana, buraya geldiğin zaman, kendisine söz verdiğim oluram, beni buradan tahliye ettireceğini söyledi.

— Ne sözü istiyordu senden.?

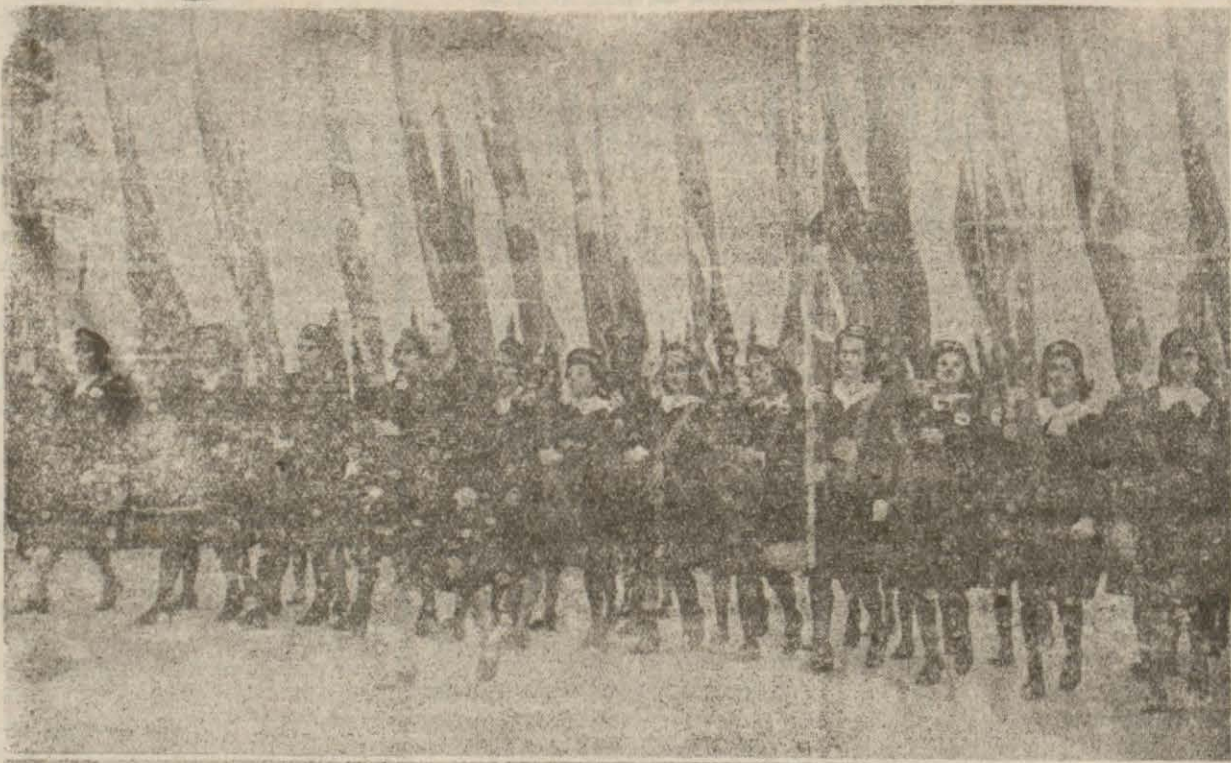
— Evlenmek..

— Adam sen de, Bizansın bu güzel kadını ile bir gece buşu kalsan, yine mesut olur.

— Bu, hiç bir zaman kaçırılmırsın! Bir fırsat değildi. Keşke söz verseydin.

— Söz veremedim, Anivas! Çünkü sen sevdiğini ve ona kalmak için benimle evlenmeye mecbur kaldığını yüziye karşı

Bugünkü merasimden muhtelif intibalar

Radio

29.10.940 Salı

Konuşma, 19.00: Çocuk saati, Kara göz (Küçük Ali tarafından), 19.30: Memleket sat ayağı ve Ajans haberleri, 19.50: Müzik: Radyo küme heyeti koro: Yurt panoraması, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Temsil: Savaş çocukları (Yazan: Kemal Tözem), 21.30: Konuşma, 21.50: Müzik: Radyo salon orkestrası, 22.30: Memleket sat ayağı ve Ajans haberleri, 22.50: Müzik: Dans Müziği (Pl.) 23.25/23.30: Yarımlık program ve kapanış.

— Ücretiniz şimdiyle kırk lira, bir saat sonra altmış lira geçecektir.
— O halde bir sen sonra gelirim.

Hikâye

(Dünkü sayıdan devam)

Daha ilk cümleyi tertip etme. İsttim ki tekrar kapı çalındı. Gelen, arkadaşım Melihti.

— Haberin var mı, Kâmil?
— Ne haberim olsun?
— Memduh evleniyor!
— Ya? Zavallı Memduh... Düşüldü ne zaman, hayırlısı?

— Bu akşam saat altıda, Süadiyede gelinin evinde. Bunca zaman da gizli tutuyorlardı.

— Tasavvur et, azizim! Memduh zavallı, ancak bugün altıya kadar serbest yaşayabilecek. Altıdan sonra... İnsan ne hallere düşüyor!... Fakat bana davetiye yollamadı.

— Ben getirdim. İşte, al... Fakat bir şartla... Bir nutuk yazacakmış, biliyorsun ya?

— İmkânı yok, şekerim, imkânsız! Baksana meşgulüm. İkindide bir cenazede okunacak başka bir nutuk hazırlıyorum.

— Onu bitirdikten sonra, kuzum!

— Pes, birader! İki nutku bir günde nasıl yetiştirebilirim?

— Sen istedin mi, her şeyi yaparsam... Elinden bir şey kurtulamaz.

İKİ HEYECANLI NUTUK

— İnsaf biraz. Kuvvetimin de bir şey istiyorsun!

— Haydi gözünü seveyim, Kâmilciğim, bu nutku sen yazmazsan, kime gidip yazdırayım?

— Pekâlâ!... Hatırlı kırmıyayım.

— Lâkin, nutku ben okuyacağım.

— Neden?

— Bir dalgam var. Gelinin kız kardeşine biraz gösteriş yapayım.

— İyi ya! Saat beşte buraya uğra. Ben de mektubu kapıcıya bırakırım.

Bir insanın bundan daha müşkül bir vaziyetle karşılaşacağına inanmıyorum. Birbirine zıt iki nutuk hazırlamak, bir, ölü, bir de güvey hatırlama getirmek mecburiyetindeyim.. Buna rağmen basardım.

Nutukları ayrı ayrı zarflara kapadım. Bir uyku kestirdikten sonra, saat dört sularında aşağı inip zarfların birisini kapıcıya bıraktım:

— Bu zarfı Memduh bey gelip alacak, dedim.

Oradan merhumun evine hareket ettim. Ev umumi mateme

bürünmüştü. Turguta yaklaştım, kimse görmeden zarfı verdim. Teşekkür etti. Cenazeyi ben de takip ettim. Tabut mezarın başına bırakılınca, merhum, gecikmelere protesto âlâmetleri göstermeden gömülmesine intizar ettiği sırada, Turgutun bir toprak yığmına çıkıp cebinden bir kâğıt çıkardığını gördüm. Soğukkanlılıkla okumağa başladı:

“Bu hayırlı günde, bu kadar canlı ve neşeli bir toplantıda kalpleri heyecanla dolu, gözleri sevinçle parıldayan insanlar arasında bulunmakla bahtiyarım...”

Sersem Turgut başladığı süratle, yanlışın farkına varmaksızın ibareyi sonuna kadar bitirip solukta okudu. Ancak, matemli çehrelerin korkunç ifadesini görünce ve yerinden tekmelerle indirilince yaptığı gafm farkına vardı. Henüz rezaleti duymamış ümidile merhumu, vakit kaybetmeden son ikametgâhına indirdiler. Benim için merak etmediniz mi? Turgutu görüp meramı anlatmaya vakit bulmadan cadede çıkarak bir taksiye bindim. Şöföre Memduh'un adresini ver-

dim... Bir dakika evvel gelebilseydim, ikinci rezaletin önüne geçecektim. Fakat ben salona girerken, herkes masanın etrafına oturmuş, Memduh ta nutkuna yeni başlamıştı:

“Gözleriniz, ruhumuzun derinliklerinden fıskıran matem yaşlarla dolu, acı kayımdan sızlayan kalblerimiz hatıranı ebediyen saklıyacaktır, ey unutulmaz, aziz, sevgili arkadaş...”

Bu noktada Memduh durakladı, sapsarı kesildi, elleri titreye başladı, yarı baygın bir halde iskemlesine yığıldı. Bu esnada bir yaygara koptu:

— Uğursuzluk!

— Çıkarın dışarı, edepsiz!

— Kasten yapmış!

— Mahsus yapmış, kerata!

Dışarı nasıl çıkarıldığını belki kendisi de hatırlamaz zavallı! Düşün, uğursuz telâkki edilen o hâdiseden dolayı iki ay tehir edildi.

O gün için yeni baştan güzel bir nutuk hazırlayacağım. Artık o vakit aynı karışıklığın tekrarlanması tehlikesi kalmayacaktır. Çünkü... Memduh tekrar evlenebilir, fakat Zühtü tekrar ölmez ya!

Nakşen:
L.L.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Soldan sağa:

1 — Dilenerek (iki kelime), 2 — Boş ve manasız, 3 — Yakınım, 4 — Kâbedeki eski putlardan, nota, 5 — Büyükadede bir semt, ahretteki kâfir, 6 — Vâsil olan, evin kısmından, 7 — 6 — Uzunca yazı, bir emir, 7 — 6 — yaz bir çehre kısmı (iki kelime), 8 — yıp, 8 — Beyaz bir maddenin teneke, 9 — Çiftçinin levazımından, 9 — Tok eden, 10 — Cam kablardan, 11 — Mahal kırının arkadaşları.

Yukarıdan aşağıya, 1 — İstirap, çekerek (iki kelime), 2 — Madenî tıfır, fırtına, 3 — Bir emir, 4 — Kadın levazımından, 5 — Bir renk, 6 — kısımlardan, 7 — Bir emir, 8 — Çetin huylu, ağır, 8 — Geminin kametini tayin eder, minarede okunan, 9 — Çokun aksı, hayvan, 10 — Ters, herkes ona vurur, 10 — İstirap eden, 11 — Kanunlar (ceml)

Kırmızı Karanfil tefrikamını koyamadık özür dileriz.